

УДК: 631.563:631.526.3:635.21

ЛЕЖКОЗДАТНІСТЬ БУЛЬБ КАРТОПЛІ ВИРОЩЕНОЇ В УМОВАХ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТА УМОВ ЗБЕРІГАННЯ

НАБІЛЬСЬКИЙ Ю.О., *магістр 2 року навчання*

Науковий керівник: **БОБЕР А.В.,** *кандидат с.-г. наук, доцент*
Національний університет біоресурсів і природокористування України

В Україні щороку вирощують понад 20 млн.т. бульб картоплі. Сезон споживання у свіжому приблизно 3 місяці, тобто зібраний врожай потрібно зберігати протягом певного періоду. Зберігати доводиться протягом 8 місяців для продовольчого та насінневого призначення. Таким чином період зберігання картоплі більший чим період вирощування. Різні сорти мають різну кількість сухих речовин та води. Різні за біологічними і біофізичними властивостями, а також інтенсивністю дихання і виходу зі стану спокою. Тобто і період зберігання в різних сортів різний.

В останні роки в Україні вирощують сорти які погано або взагалі не досліджені за тривалістю та якістю їх зберігання. Тому ця робота направлена на дослідження тривалості зберігання різних сортів картоплі за різних умов зберігання.

Біохімічні та органолептичні показники перед та після закладання на зберігання аналізували в навчально-науково-виробничій лабораторії «Переробки плодів та овочів» кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика.

За результатами досліджень було виявлено що:

За комплексом біометричних та товарних показників, до закладання на зберігання кращими сортами бульб картоплі є Беллароза та Гранада з крупнішими бульбами та товарністю понад 90%.

За період зберігання найменше втрат крохмалю мали бульби сорту Слов'янка – 0,9% (11,5%) в регульованих умовах (сховище з підтримкою температури +2...+4 °С) та бульби сорту Циганка 2,1% (16,4%) в нерегульованих (сховище з природною вентиляцією) (контроль).

Після 8 місяців зберігання краща збереженість харчової цінності є у бульб, що зберігалися в сховищі з регульованими умовами, сортів Циганка та Рів'єра (20,9%, 18,9% сухих речовин та 16,9%, 16,4% крохмалю відповідно).

Зберігання бульб картоплі протягом 8 місяців показало кращу збереженість бульб, в нерегульованих умовах зберігання, сорту Циганка та Рів'єра зі збереженістю товарності бульб на рівні 100% та втратами маси 2,8% та 2,2% відповідно.

Розрахунок економічної ефективності показав рентабельність вирощування картоплі. Більш вигідним є зберігання у не регульованих умовах протягом 6 місяців з рентабельністю сортів Беллароза (107,0 %) та Гранада (96,1%), (4,0 тис. грн та 3,6 тис. грн. чистий прибуток) відповідно. Сорт Циганка (107,4 % рентабельності та 4,0 тис. грн. чистого прибутку) невигідний через високу схильність до механічних пошкоджень при збиранні.